

Commissie I&M

Aan de staatssecretaris van Infrastructuur
en Milieu

Plaats en datum: Den Haag, 5 oktober 2012
Betreft: Vragen over concept EU-voorstel biobrandstoffenbeleid
Ons kenmerk: 2012Z16750/2012D36486
Uw kenmerk:
Uw brief van:

Geachte heer Atsma,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu van 3 oktober 2012 is gesproken over het uitgelekte concept EU-voorstel biobrandstoffenbeleid/ILUC.

De commissie heeft verschillende vragen ten aanzien van dit concept EU-voorstel, welke hierbij aan u worden voorgelegd. De commissie ontvangt de antwoorden op de vragen graag vóór het AO Milieuraad van 9 oktober a.s.

1. In feite zegt de Europese Commissie (EC) in haar stuk dat er een subdoelstelling voor geavanceerde biobrandstoffen in het leven wordt geroepen. Hoe valt dit te rijmen met uw eerdere analyse en die van de landsadvocaat op basis waarvan juist werd geconcludeerd dat een subdoelstelling binnen de Europese context niet mogelijk was? Betekent dit dat een verhoging van de bijmengverplichting inclusief een subdoelstelling in Nederland ook acceptabel is?
2. De EC wil een sterkere focus op hoog CO₂ reducerende biobrandstoffen. Gaat u zich ook sterker inzetten op CO₂ sturing, zoals de Commissie Corbey en het Rotterdam Climate Initiative (RCI) mede adviseren?
3. De EC spreekt over het belang van marktwerking en wijst op het risico van ILUC emissies. Zoals er bij sturing op CO₂ efficiency wordt gewerkt met een forfaitaire CO₂ factor (in de volksmond de dubbeltelling voor biobrandstof uit reststromen) ligt het voor de hand dat ook met betrekking tot Indirect Land Use Change (ILUC) gewerkt wordt met een forfaitaire factor, waardoor biobrandstoffen van grondstoffen die veel grond gebruiken een lagere factor krijgen. In hoeverre neemt u – zoals impliciet uit het document duidelijk wordt - bovenstaande over?
4. Bij een marktgedreven aanpak, om te komen tot verbetering van de ecologische “footprint” van biobrandstoffen, speelt nadrukkelijk ook de mate waarin tussen de jaren geschoven kan worden met

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.im@tweedekamer.nl

volumes een rol. Het bijmengen van een hoger percentage in jaar 1 (binnen de NEN kwaliteitsnorm) kan dan leiden tot een lager percentage in jaar 2 (binnen de NEN kwaliteitsnorm). In een jaar van lage voedselopbrengsten als gevolg van slecht weer in meerdere continenten verlaagt dit de druk op de prijs. In hoeverre neemt u deze gedachte over in de Nederlandse regelgeving?

5. In het voorstel worden ILUC-factoren voorgesteld voor biobrandstoffen uit voedselgewassen, maar niet voor biobrandstoffen van de tweede generatie, gemaakt uit houtige biomassa. Gaat u ervoor pleiten dat er in het Commissievoorstel een deadline wordt opgenomen voor een voorstel waarin ook voor andere belangrijke biomassastromen, zoals hout van eucalyptusplantages, ILUC-factoren worden opgenomen in de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED) en de Richtlijn Brandstofkwaliteit (FQD)?

6. Wat zouden deze nieuwe regels betekenen voor de inzet van gecombineerde stromen van biomassa/biobrandstoffen, zoals mestvergisting in combinatie met voedselgewassen?

7. Klopt de inschatting dat het begrip cascadering (inzet van biomassa op basis van hoogstwaardige toepassing) in deze voorstellen gereduceerd wordt tot een ja/nee vraag ten aanzien van inzetbaarheid, in plaats van een voorkeursvolgorde? Zo ja, ziet u ruimte om op dit punt meer nuance in de voorgestelde Europese regels te brengen?

8. Op welke studies zijn de voorgestelde ILUC factoren gebaseerd? Is er wetenschappelijke consensus over de extra broeikasgasemissies door ILUC, of lopen de uitkomsten van de verschillende studies uit elkaar?

9. Het ILUC-voorstel van de EC bevat ILUC-factoren voor de Richtlijn Brandstofkwaliteit (FQD), maar niet voor de Richtlijn Hernieuwbare Energie (RED). Dat zou betekenen dat een liter biodiesel uit palmolie meer CO₂ uitstoot dan fossiele brandstof in de FQD, maar als 'duurzaam' wordt geaccepteerd in de RED. Het Nederlandse standpunt is dat er ILUC-factoren moeten komen in zowel FQD als RED. Gaat u zich tijdens de huidige en komende onderhandelingen hier sterk voor maken?

10. In het ILUC-voorstel van de EC wordt erkend dat ILUC een groot probleem is, en worden ILUC factoren voorgesteld. Alle biodiesel uit plantaardige olie stoot daardoor netto meer broeikasgassen uit dan fossiele brandstof. Nu dit bekend en geaccepteerd is, waarom moeten automobilisten dan nog verplicht tot 2020 dit soort biobrandstoffen tanken. Wilt u ervoor pleiten dat onduurzame biobrandstoffen eerder uit de handel worden genomen dan 2020?

11. Hoeveel procent hernieuwbare energie in het wegverkeer kan er naar verwachting in 2020, door de inzet van biobrandstoffen gemaakt uit andere grondstoffen dan voedselgewassen, worden gerealiseerd?

12. Het ILUC-voorstel van de Europese Commissie stelt een plafond van 5% voor biobrandstoffen uit voedselgewassen. Dit terwijl Indirect Land Use Change (ILUC) gaat over competitie voor landbouwgrond met consequenties voor klimaat effecten. Dat hoeven niet perse eetbare gewassen te zijn. Zo kan biodiesel worden gemaakt uit Jatropha, wat oneetbaar is. Gaat u er voor pleiten dat de definitie wordt aangepast naar 'biobrandstoffen gemaakt uit landbouwgewassen'? Zo nee waarom niet?

13. Kunt u aangeven hoe de voorstellen voor een 5% maximum voor biobrandstof uit voedselgewassen en de introductie van ILUC factoren op basis van de FQD, die beide voor 2020 grote gevolgen zullen hebben voor de biobrandstofsector, zich verhouden tot het uitgangspunt van de Europese Commissie dat bestaande investeringen beschermd zullen worden?

14. Is de motivatie voor het 5% maximum van biobrandstoffen uit voedselgewassen het 'food vs. fuel' debat, of ILUC?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.im@tweedekamer.nl

15. Hoeveel procent hernieuwbare energie in het wegverkeer kan er naar verwachting in 2020 door de inzet van biobrandstoffen gemaakt uit andere grondstoffen dan voedselgewassen gerealiseerd worden?
16. Geldt de ILUC berekening voor die 5% biobrandstoffen die onder de grens vallen en dus nog wel mogen worden bijgemengd als dit voorstel aangenomen wordt? Of wordt aangenomen en geaccepteerd dat die sowieso een hoge ILUC betekenen?
17. De Europese Commissie wil een plafond instellen voor biobrandstoffen uit voedselgewassen van 5%. In Nederland worden momenteel ongeveer 3% biobrandstoffen uit voedselgewassen bijgemengd. Dat betekent dat het bijmengen van aangetoond onduurzame biobrandstoffen in Nederland nog met 60% kan toenemen. Gaat u er voor pleiten dat dit plafond lager komt te liggen dan 5%?
18. In welke landen is de huidige dubbeltellingsregeling volledig en correct geïmplementeerd? Wat is het resultaat van de huidige dubbeltellingsregeling? Is deze effectief? Kunt u nauwkeurig aangeven welke biobrandstoffen er onder de voorgestelde viervoudige tellingsregeling en dubbeltellingregeling vallen en wat de filosofie achter beide regelingen is?
19. Wat zijn op dit moment de geproduceerde volumes en productiecapaciteit van de brandstoffen die onder de viervoudige tellingsregeling vallen? Wat is de impact van de viervoudige tellingsregeling op de CO₂ doelstellingen, op de werkelijke volumes en het marktaandeel biobrandstof en op het behalen van het Nederlandse doel voor duurzame energie (14% in 2020)? Zorgt de viervoudige tellingsregeling voor een verlaging van de werkelijke volumes biobrandstof en voor de inzet van meer fossiele brandstoffen?
20. Is er een overzicht gemaakt van de implementatie van bestaand EU beleid ten aanzien van biobrandstoffen, waaronder de RED en de dubbeltellingsregelingen? Klopt het dat maar een klein deel van de lidstaten - waaronder Nederland - deze regelingen volledig heeft geïmplementeerd? Zo ja, zou de winst van betere implementatie hiervan niet al leiden tot een lagere inzet van eerste generatie biobrandstoffen?
21. Wat is de uitstoot van broeikasgassen over de levenscyclus van de in artikel 3(4)d vermelde dubbeltelling of viervoudige telling vermelde biobrandstoffen?
22. Is de definitie van de voor dubbeltelling of viervoudige telling voorgedragen biobrandstoffen voldoende scherp, met het oog op bijvoorbeeld de adviezen van de commissie Corbey? Valt bijvoorbeeld biobrandstof uit de residu ruwe glycerine onder de dubbeltelling?
23. Is er sprake van onderlinge verschillen binnen de categorieën of een grote bandbreedte in de uitstoot over de levenscyclus?
24. Wat is het potentieel in Nederland voor deze stromen van biomassa op korte termijn en na 2020?
25. Kunt u kort aangeven welke bestaande, in Nederland bijgemengde biobrandstoffenstromen en producerende installaties onder de grenzen van de gewijzigde definitie in artikel 17(2) zouden vallen (minimaal 60% broeikasgasreductie voor installaties na juli 2012, 35% reductie voor installaties die toen al in gebruik waren)?
26. Welk aandeel van de nu in EU verband bijgemengde biobrandstoffen wordt hiermee de facto gediskwalificeerd?
27. Wat wordt er precies verstaan onder 'food crops' en een 'non-land using feedstock'? en wat wordt verstaan onder biobrandstoffen die niet worden geproduceerd uit gewassen die worden gebruikt voor 'food en feed'?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.im@tweedekamer.nl

28. Vervalt met dit voorstel de intentie om binnen de Renewable Energy Directive een aparte wettelijke regeling voor het ILUC mechanisme te realiseren? Zo ja, wat is daarop uw reactie?
29. Waarom wordt er, in lijn met andere energiedossiers, geen zekerheid voor investeringen geboden via afspraken voor na 2020, bijvoorbeeld voor 2030 en 2050?
30. Wat is de impact van de viertellingsregeling op de CO2 doelstellingen en op de doelstelling 14% hernieuwbare energie voor Nederland?
31. Betekent artikel 3(4)d dus inderdaad een de facto stop met biobrandstoffen van de 1^e generatie tot 2020? Zijn er meerdere scenario's voor het 5% percentage en andere harde grenswaarden onderzocht op hun gevolgen?
32. Wat zijn de implicaties van het voorstel van de gewijzigde formulering van artikel 19(4), waarbij andere landen ook rapporten kunnen indienen over de gevolgen van biobrandstoffenteelt met gelijkwaardige status aan die van EU lidstaten?
33. Klopt het dat hiermee geen rol meer voorzien wordt voor multilaterale verbanden - vergelijkbaar met de Ronde Tafel voor Duurzame Soja - in plaats van op rapporten van individuele landen?
34. Bent u van mening dat het wenselijk is om zoveel mogelijk te zoeken naar een overeenkomst met de elders aangehaalde rode lijsten van de International Union for the Conservation of Nature (IUCN), om te voorkomen dat economische belangen en ecologische of sociale belangen door elkaar heen lopen?
35. Houdt het voorgenomen artikel 8(3) rekening met de openbare publicatie van de rapportages van lidstaten?
36. Klopt het dat bijstoken van plantaardige restproducten concurrerend kan zijn met de voedselketen van het vee?
37. Zijn afspraken over duurzaam landgebruik, nog los van klimaateffecten zoals bijvoorbeeld 'landgrabbing', onderdeel van het EC voorstel?

De commissie zal het op prijs stellen indien u deze vragen voor het algemeen overleg Milieuraad d.d. 9 oktober 2012 kunt beantwoorden.

Hoogachtend,

De griffier van de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu,

I.B. Sneep

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.im@tweedekamer.nl